

Gaardenes umiddelbare Nærhed. Fra de større tyske Byer klages der over, at Smaafuglene — trods Fugleværnsforeningernes Beskyttelse og ihærdige Anstrengelser — forsvinder fra de offentlige Anlæg, kun Solsorten optræder i et hidtil ukendt Antal, hvilket sine Steder har givet Anledning til den Overtro, at Solsorten fortærede de mindre Fugles Æg og Unger. Stæren er — selv om den mulig har kulmineret — langt talrigere end tidligere. At vi har faaet Raagerne er mulig en tvivlsom Fornøjelse, hvorimod den Masse Hættemager, som om Vinteren søger deres Føde i Bassinerne i København, er en Glæde for mange Mennesker, og et Gode er, at de idetmindste her er absolut uskadelige. Graaanden har i de senere Aar fundet et Asyl i Frederiksberg Have, hvor nogle Par yngle paa de derværende, heldigvis for Publikum utilgængelige Smaaøer. Adgang til aabent Vand er her hele Vinteren, idet en Spildedamledning fra »Alumina« er ledet ind i den nærmeste Kanal, og her samles i Træktiden og Eftervinteren en Mængde Ænder, som tillige fodres; det er en Andesamaritan, som fortjener Efterligning.

KVÆKER (FRINGILLA MONTIFRINGILLA) YNGLENDE I KØBENHAVN.

AF

A. FLØYSTRUP.

Det er en bekendt Ting, at Kvækeren besøger os hyppigt om Vinteren og ikke sjældent kommer hertil i uhyre Skarer. Dette indtræffer især i de rige Oldenaar, og man finder da store Flokke af disse Fugle i vore Bøgeskove, hvor de mest opholder sig i Skovbunden, ivrigt sysselsatte med at finde den nedfaldne Bøgefrugt i det visne Løv. Under det sidste store Besøg, af Kvækerne, som vi havde for 2 Aar siden, i Vinteren 1906—07, kunde man saaledes bl. a. iagttage den i Frederiksberghave og Søndermarken. Den kan jævnlig ogsaa ses i Byens mindre perifert beliggende Anlæg og Parker, hvor den især hjemsøger Rønnebærtræerne, ja, jeg har endog set den vove sig ud paa de tilstødende Gader og Torve.

Men lige saa hyppigt Kvækeren ses her i Landet om Vin-

teren, lige saa sjælden er den her ved Sommertid, og saa vidt mig bekendt foreligger der ikke offentliggjort mere end to Eksempler paa dens Forekomst her paa denne Tid af Aaret, og kun i det ene af disse Tilfælde fandtes den ynglende. Under disse Omstændigheder forekommer det mig, at nedenstaaende Observation kunde have nogen Interesse, saa meget mere som Kvækeren, hvis Yngleplads ellers hovedsagelig er Nordens subalpine Regioner, i dette Tilfælde havde valgt at bygge sin Rede saa at sige midt i vor Hovedstad.

Den 1. Juli 1908 blev jeg nemlig gjort opmærksom paa, at der paa Assistens Kirkegaard paa Nørrebro i nogen Tid var set en Kvæker. Jeg kunde straks samme Dag konstatere Rigtigheden af denne Meddelelse, som jeg forøvrigt ikke havde nogen Grund til at betvivle. Min Hjemmelsmand, som i den Periode næsten daglig færdedes paa Kirkegaarden, oplyste tillige, at han havde iagttaget Fuglen paa samme Sted i en tre Ugers Tid, nemlig allerede fra Dagene omkring den 10. Juni. Stedet, hvor den opholdt sig, og hvor jeg straks ved mit første Besøg ogsaa traf den, fandtes omtrent midtvejs paa den store, nu til Dels af store Huse omsluttede Kirkegaard, paa en stærkt befærdet Del af denne, der benyttes meget af Beboerne i de omliggende Kvartaler til Gennemgang. Her er der paa et lille Areal — næppe mere end nogle faa Hundrede Kvadratalen — langs en bred Færdselsvej og en Tværgang flere til Dels store og for største Delen tætlovede Træer, bestaaende af Bøg, Elm, Kastanie, Birk og Akacie (Robinia). Det var i disse Træer, særligt i de sidstnævnte, at Kvækeren opholdt sig.

Jeg gav mig nu til i de følgende Dage — indtil 11. Juli inkl. — at observere Fuglen daglig, saa meget min Tid tillod det. Det var en pragtfuld Han i ren Sommerdragt. Jeg saa den aldrig paa Jorden, altid i de nævnte Træer, saa den aldrig flyve længere bort, men kunde af og til ikke faa Øje paa den og mente da, at den, dækket af det tætte Løv, besøgte Reden, som maatte formodes at være i et af de nævnte Træer. Enten sad den stille, eller den bevægede sig paa Bogfinkens Vis, gaaende langsomt og betænksomt paa langs ad de tykkere horizontale eller skraatløbende Grene; men, enten den sad stille eller den var i Bevægelse, udstødte den næsten ustandseligt med korte, oftest lige lange Mellemrum sit langtrukne, meget ensformede og monotone »Kvæ—æk«. Denne Lyd, der minder meget om den

som Svensken (*Ligurinus chloris*) lader høre, synes mere hvæsende end dennes, mere tonløs og mangler dennes lille Tilløb til Trille.

Iagttagelsen var den ene Dag ganske som den anden. Altid saas kun Hannen. Først paa Observationens sidste Dag lykkedes det mig ogsaa — samtidig med Hannen — et Øjeblik at se den mere beskedent farvede Hun. Samme Aften maatte jeg rejse fra Byen; men jeg ved, at min Hjemmelsmand, som ligeledes havde holdt Øje med Fuglene og ogsaa kun havde set Hunnen en enkelt Gang, heller ikke saa dem efter 11. Juli.

At det i dette Tilfælde har drejet sig om et ynglende Par, kan ikke godt betvivles. Reden lykkedes det ganske vist ikke at finde paa det Tidspunkt; Stedets Karakter og den store Færdsel hindrede ivrig Efterforskning. Jeg formodede, den maatte være i et af Kastanietræerne, da Kvækeren, der mest opholdt sig i Birkene og Akacierne, af og til blev usynlig for mig og syntes at forsvinde ind i Kastanierne, uden at det dog var muligt for mig at følge den i det tætte Løv, og her var den altid taus. Imidlertid har jeg nu fornylig, i Begyndelsen af November, da Løvet var faldet, fundet en Rede, den eneste i alle de nævnte Træer, som maa antages at være den søgte. Den fandtes ca. 6 Meter over Jorden i det ene af de nævnte Kastanietræer, paa den yderste Ende af en med smaa Sidekviste forsynet Sidegren, var af Form og Størrelse som en Bogfinkerede, nu til Dels sønderrevet. Den var saaledes ikke anbragt paa den Maade, som ifølge *R. Collett* er den almindelige, nemlig i Vinkelen mellem Hovedstammen og en derfra udgaende Gren.

Det kunde synes, at det var noget sent paa Sommeren, denne Kvæker ynglede. Hertil kan dog bemærkes, at Kvækeren ikke plejer at yngle tidligere paa Aaret, i alt Fald ikke i Norge eller Sverige. Kvækeren, der kommer til os om Efteraaret, tidligst sidst i September, i større Mængde dog i Oktober og November, forlader os igen ud paa Foraaret, senest i første Halvdel af Maj, saaledes som det fremgaar af *H. Winge's* bekendte Iagttagelser og aarlige Beretninger fra vore Fyr. Ankommen til Norge begiver den sig ifølge *Collett* i Løbet af Maj Maaned op paa Ynglestederne i Fjældene, og man finder saa ifølge samme Forfatter¹ — i alt Fald i det nordlige Norge — kort efter

¹ *R. Collett*: Remarks on the Ornithology of Northern Norway 1872.

Midten af Juni Reden med friske Æg, og omkring Midten af Juli kan man dernæst træffe de unge Fugle i Mængde i Fyrreskovene.

Overensstemmende hermed er Angivelserne hos andre skandinaviske Forfattere. Saaledes siger baade *Sv. Nilsson*¹, og *Holmgren*², at man finder i Almindelighed Kvækerens Rede i Juni og Juli.

Hvad endelig Danmark angaar, da findes der som allerede nævnt kun én Meddelelse om, at Kvækeren har ynglet her, en Iagttagelse af *Bjerrum*³, som fandt dens Rede ved Ribe i 1886, netop ogsaa noget hen paa Sommeren, nemlig i Slutningen af Juni. Derimod lader det sig ikke afgøre, om det i det andet Tilfælde, som angik en Kvækerhan, der blev skudt ved Ribe i 1892⁴, ogsaa har drejet sig om en ynglende Fugl; men det er ret sandsynligt. I ethvert Fald var det ogsaa her Juni Maaned.

Det vil heraf formentlig fremgaa, at Kvækeren i den foreliggende Meddelelse netop observeredes i den Periode, der er dens sædvanlige Yngletid, og, hvis det som paastaet af *Kolthoff & Jägerskiöld*⁵ er rigtigt, at Hunnen alene ruger, har man vel deri en Forklaring paa, at det væsentligt var Hannen, som lod sig se.

NOGLE BEMÆRKNINGER OM TRÆKFUGLENES ANKOMSTTID.

AF

A. HAGERUP.

I en Artikel af P. Ahlefeldt-Lauervig-Bille, (Foraarstrækket i 1908), i sidste Hæfte af dette Tidsskrift findes et Par Ankomsttider, der ere saa tidlige, at man næsten maa tro, at de bero paa en Fejltagelse; det er Meddelelsen om Sivsangerens Ankomst 23 April og Kærsangerens 26 April. Begge høre til vore senest ankommende Arter, sidstnævnte er maaske den, der overhovedet kommer sidst. Tidspunktet 26 April er en hel

¹ *Sv. Nilsson*: Skandinavisk Fauna. Faglarna. 1858.

² *Holmgren*: Skandinaviens Foglar. 1866.

³ *Collin*: Skandinaviens Fugle. 2det Supplement. 1888.

⁴ *Collin*: Skandinaviens Fugle. 3die Supplement. 1895.

⁵ *Kolthoff & Jägerskiöld*: Nordens Fåglar. 1898.